

Papeževo zdravje.

Sv. oče so zopet popolnoma zdravi. V nedeljo, kot obletnici svojega kronanja so se že udeležili slovesne sv. maše v cerkvi svet. Petra. Nebrojne množice so privrele v cerkev, da vidijo ozdravelega starčka. Sprevedu prelatov, škofov in kardinalov so sledili papež s tiaro na glavi in v škofovskem krasu, neprestano blagoslavljajoč mnogobrojne vernike, ki so jih navdušeno pozdravljali. Papež izgledajo izvrstno kakor pred boleznijo. Vidno jih je veselilo ognjevito pozdravljanje navzočega ljudstva.

Dopisi.

Maribor. (Društveno življenje.)

Moška in ženska mariborska podružnica sv. Cirila in Metoda sta imeli dne 17. t. m. v veliki dvorani pri Gambriu svoje občne zборе. Ženska podružnica je prišla letos prvič ob strani svojega starejšega brata — moške podružnice — k občnemu zboru. In ni se ji trebalo bati javnega nastopa. Še leto ni minolo, odkar je nastala, vendar se je že s ponosom ozirala nazaj na svoje preteklo delovanje. Z občudovanjem je gledal starejši brat na svojo mlado sestro, ko je slišal, da ga prekaša v živahnosti, mladostnem gibanju. Najprej je zborovala starejša, moška podružnica. Odobrila je poročila, izvolila delegate za glavno skupščino ter poverila vodstvo podružnice zopet dosedanjemu odboru. Potem se je pričelo zborovanje ženske podružnice. Najprej pozdravi vrta predsednica došle gospe in gospice ter naprosi odbornice, da poročajo o delovanju. Tajničarka prične. V gorkih besedah naslika nam začetek podružnice. Rodoljubje in narodna zavest mariborskih Slovencev sta ustanovila podružnico in jo sedaj tudi zvesto spremljata. Vzorno-marljiva blagajničarka nam je odkrila tajinstvenosti podružnične blagajne. Blagajna moške podružnice je z zavijanjem poslušala svojo bogatejšo sestrico. Ker je dosedanji odbor tako izborno skrbel za korist Ciril-Methodove družbe in za ugled podružnice, so navzoče gospe in gospice zopet s ponosom poverile vodstvo dosedanjim odbornicam. Nato se je sestra-podružnica zaupno pridružila svojemu bratu, da se skupno posvetujeta o raznih predlogih. Sklenilo se je, da se opusti staromodno čestitanje ob novem letu in da se uvede na mesto te zastarele navade pobiranje novoletnih doneskov za Ciril-Methodovo družbo. Da pa se tudi med letom blagajnični viri ne posuše, odobri se misel, da priredita obe podružnici roka v roki ob ugodnem času veliko, sijajno veselico.

Ljubezniva gospica se je spomnila ta večer tudi šole na Muti ter nabrala za njo nič manj nego 68 kron. In potem sta zaključili obe podružnici občne zборе ter povabili v dvorano prosto zabavo. Že globoko se je nagnila sanjava pomladanska noč k trudni zemlji, a v dvorani še je vedno kraljevala živahna prosta zabava.

Ob Savinji. Iz nevednosti in gnjilobe, pod katero so se redili naši narodnostni sovražni močvirnati črvi, je padel, vrgla in podrla ga je povodenj krščanske organizacije. Povsod mravljinje življenje in delovanje. Tako tudi pri nas!

Kakor narašča Savinja o pomladnem času, ko vedno toplejši žarki zlate plošče razgrinjajo bel plašč ter ga preminjajo v zeleno odejo, tako raste, se množi in krepi med vrlimi Savinjčani navdušenje do zadružne samoobrambe. Proizvajalni stanovi stopajo na dan, hočejo svoje pravice, svoje trdno stališče, gotovo sedanjost in bodočnost, hočejo se iznebiti in do cela otresti onih stanov in oseb, ki so jih sesali, kakor lačna pijavka. Proizvajalni stanovi vrstijo se v mogočne čete, si sami se svojo pomočjo in pri nas po svoji hvalevredni delavnosti kujejo klešče, da iztrgajo požrešne čeljusti v kmetijski koži zaritim kloščem. Naš kmet ni več slep; ako je bil prej, ni tega on kriv. Kmetu ni za boj, njemu je za obstanek, on ne pozna borbe drugim v škodo, marveč borbo sebi v korist. Kmet mora živeti, sicer bi ga ne ustvaril naš ljubi Bog!

To nenavadno zanimanje združitve na krščanski podlagi, združitve vseh v ednakosti, prijateljstvu in pravici privabilo je čez 200 posestnikov pred kratkim v Rečico, ki so kot zastopniki gornjegrajskega okraja sprejeli pravila za zadruho. V Rečici bo sedaj veliko kmetijsko društvo, ker ima večji delokrog kakor konzumno. Nekaternikom privoščimo naslednje tolažilne besede: Številka 51., katero zaničljivo ogovarjate, ima že 324 udov, deleži presegajo že 5000 gl. Na Kranjskem niso imeli skraja niti polovico toliko udov in denarja, zdaj pa imajo več tisočev premoženja.

V Rečici bo osrednja zaloga, v sosednjih župnijah pa skladišča in zadružne prodajalnice, da bodo lahko vsi udje v bližini dobivali blago. Na ta način, ako bodemo edini, imeli bodemo okoli 800 udov, morebiti še več. Vsled tega ogromnega števila dobili bomo pri zakladalcih in tovarnarjih najmanj 4—5000 gl. več popusta, dobiček, katerega bi nikdo od nas ne imel, če bi se cepili v male župnijske zadruge. Več o tem se lahko pogovorimo na shodih, ako bo treba, vsaj se zadružni možje ne boje liberalnih žrjavov.

Iz Konjic. (Šolske razmere.) Mi Slovenci imamo že od nekaj nesrečo, da nas na višjih mestih prezirajo, če se gre za prospeh slovenske stvari, za blagor naroda. Če zmanjka na slovenski šoli slovenski učitelj, hitro se zamaši ta luknja, če le mogoče, s posilinsko osebo; a to ne zaradi tega, ker ni priličnih narodnih moči, ampak zato, da nam dajo okusiti svojo kruto moč, svoj nemški srd, da nam kratijo naše pravice v slovenski šoli, da nas zopet potlačijo za četrtoletja nazaj v ono šolsko borbo za pravo narodno učiteljstvo. Tako so tudi nam Konjičanom sedaj zaigrali. Cele Konjice, tudi takozvani Nemci strmé nad imenovanjem novega našega nadučitelja za slovensko šolo v Konjicah.

Sedanji g. nadučitelj Pirch (čitaj Pirh) je rojen ob vzhodu Pohorja, je bil skraja Slovenec, a tekom časa se je spreobrnil, da sedaj s konjiškimi Volfovci gladko izgovarja tudi «Heil und Sieg» in z navdušenjem popeva neavstrijsko «Wacht am Rhein.» Kot podučitelj je bil še dokaj tih in previden, prosil od Poncija do Pilata, oziroma od Konjic do Gradca, da je dobil to mastno slovensko nadučiteljsko mesto v svoje roke, a sedaj bode — to je njegova sveta obljuba — vzgajal našo slovensko deco v nemškem duhu in jo spreobračal v ljudi, kateri se bodo pozneje sramovali svojega slovenskega doma in roda. Radi te obljube je dobil nadučiteljsko mesto, za katero so prosili tudi sposobnejši učitelji. In mi slovenski stariši trpimo, da nam vsilijo kakšnega učitelja? Ne, ne in se enkrat ne, tega ne smemo trpeti, in naj velja tudi za nas geslo «obstrukcija!»

Kajti srce mora boleti in strah spreletavati vsakega, kateri pomisli, kakšnim neslovenskim vzgojiteljem so izročeni naši otroci. — Naša deviza pa naj bode, ne «proč od Rima,» ampak proč s takimi učitelji in učiteljicami, ki niso večji slovenskemu jeziku, ki naše dece ne učijo v potrebnih rečeh, ampak ji ubijajo v glavo le nemsčino in drugega nič ko blaženo nemsčino.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Imenovanje.) Finančni minister je imenoval uradnika pri carinskem uradu v Gradcu g. Ivana Šebeka podravnateljem carinskega nadurada na Dunaju.

(Notarske zadeve.) Notar gosp. Matej Bežan je prestavljen iz Žužemberka na Kranjskem v Marenberg, notar Martin Kocbek iz Marenberga v Konjice. Z g. notarjem Koc-

eine izjava dort hinten; ali pa če gosp. N. svojemu sosedu reče: «Freund, ich muss Dir jetzt etwas sagen, da ne boš pozneje na mene hud.» Glejte, nekaj besedij ali eden stavek se govori v nemškem, drugo pa v slovenskem jeziku; sram nas bodi take grde mešanice! Mislim, da mi nihče ne bo oporekal, ako trdim, da se Slovenci med seboj preveč in celo brez potrebe v nemškem jeziku pogovarjamo; dokler se te nam tako ljube, ker v teku mnogih let prisvojene in priučene slabe navade ne znebimo, nam ne bo mogoče ne pravilno slovensko misliti in tudi ne govoriti. Sicer se mi zdi, da tudi ni mnogo bolje v slovenski metropoli, v Ljubljani; vsaj iz nekega tamošnjega strankarskega časnika sem se prepričal, da ni pisan in ureduvan v slovenskem duhu, temveč mu skorej iz vsake vrste gleda nemška dunajska židinja Nova Preša; ker ga redko v roke dobim, zato ne vem ali se motim ali ne, ako rečem, da se je v zadnjem času nekaj pobiljšal.

Zelo obžalovati je tudi, da se je mnogo naših posvetnih omikancev izneverilo sveti cerkvi in dejanskemu krščanskemu življenju; a tega večinoma niso zakrivali sami, ampak naše slabe šolske razmere; učili so se iz knjig, ki naravnost nasprotujejo krščanski veri; poslušali so nemske liberalne in neverne

židovske učitelje ali profesorje in so se nevedoma navzeli njihovega slabega duha. Nočem o tem dalje razmišljati, a samo na to-le Vas naj opozorim, dragi rodoljubi: Vi srčno ljubite in zato tudi radi govorite milo slovensčino; zakaj? ker Vas je učila Vaša dobra slovenska mati. Zdaj pa malo pomisljajte: ali Vas ni še nekaj drugega učila ista mati? — Da, res je (mi odgovarjate), moliti nas je tudi učila; kazala nam je, kako se dela znamenje sv. križa, kako se pri molitvi lepo roki sklepati, in nam milo resno naročala, da naj Boga nikdar ne pozabimo. Marsikaterega vrliga narodnjaka bi menda njegova rajna mati ne hotela več spoznati za svojega sina, ker je zavrgel njeno najboljšo, najlepšo zapuščino in najdražjo svetinjo — sv. krščansko vero.

Ali nisem o duhovnikih ničesar mislil? Pač tudi in še celo to Vam hočem povedati v glavnih potezah. Misli o medsebojnem razmerju: ne drug drugega opravljati in ovajati — ampak otroško si zaupati in bratovsko se ljubiti in se zato tudi včasih med seboj posvariti, ako je potreba; na to bratovsko posvarjenje se dandanes silno rado pozabi! Misel in želja o razmerju do podložnih: Neque ut dominantes in cleris t. j. tudi ne kakor gospodovalci dedščin I. Pet. 5, 3. Katoliški duhovnik ima zares veliko oblast; pa ni dobro,

ako jo kaže in strogo izvršuje po načinu svetnih glavarjev, ampak povsod naj bi vladala očetovska ljubezen in sicer še v največi meri do zgubljenih ovčic; čim višja je naša čast, tim večja naj bo naša ponižnost. Ko smo se pozneje vozili po judovski deželi, zgodilo se je večkrat, da smo naleteli na velike črede ovac, ki so se po precej golih bregovih pasle; vsled drdranja mnogoštevilnih naših vozov pa so se prestrašile ter bežale in pastir za njimi; toda včasih se je nekteri ovci celo v glavi zmedlo: namestu da bi se drugim ovcam pridružila, je pa le za nami več časa bežala; a kaj se zgodi? pastir zapusti vso drugo pametno čredo po (200—300 ovac) in pribeži za zgubljeno ovčiko; ljubeznjivo se ji bliža, jo zadene na svoje rame in nese nazaj k čredi; in šele potem, ko je zopet celo njegova in mu je zopet celo vdana, jo malo kaznuje za njeno norost; glejte podobo dobrega pastirja! —

Samo to še naj povem, kaj da mislim o naših tako zvanih Nemcih, ker pravih Nemcev je pri nas bore malo. Čudno se Vam bo zdelo, ako rečem, da jih moram pohvaliti; zakaj? ker tako dobro napeljujejo vodo na naš mlin; sè svojim strastnim vedenjem in sè svojim grdim pisarjenjem škodujejo namreč najbolj samemu sebi in delujejo sicer slepo pa vneto v svoj lastni pogin; že čez nekaj let